

Správa o výsledku kontroly plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z kontrol vykonaných v roku 2008 a 2009 vrátane tých organizácií, ktorým boli poskytnuté prostriedky z Európskeho spoločenstva a iných krajín

Kontrola bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2009 a úlohy prijatej z rozšírenej porady vedenia.

Účelom kontrolnej akcie bolo zistiť stav plnenia opatrení, ktoré prijali kontrolované subjekty na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami NKÚ SR.

Predmetom kontroly bol rozbor prijatých opatrení, na základe správ o plnení, resp. splnení opatrení, ktoré kontrolované subjekty zaslali na NKÚ SR v roku 2008 a do 30.10.2009, plnenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov na základe vykonanej kontroly NKÚ SR a plnenie prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov v organizáciách, ktorým boli poskytnuté prostriedky z Európskeho spoločenstva (ďalej len „ES“) a iných krajín.

1. Rozbor plnenia prijatých opatrení na základe správ o splnení opatrení, ktoré kontrolované subjekty zaslali na NKÚ SR v roku 2008 a do 30. 10. 2009

V roku 2008 a do 30. 10. 2009 boli vykonané kontroly celkom v 318 subjektoch, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky prostredníctvom kapitol štátneho rozpočtu. Z vykonaných kontrol bolo kontrolovanými subjektmi prijatých 1 802 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov (ďalej len „opatrenia“) a o stave ich plnenia, resp. splnenia bol NKÚ SR informovaný zaslanými správami.

Z analýzy zaslaných správ vyplynulo, že z celkového počtu 1 802 opatrení bolo splnených, resp. priebežne sa plnilo 1 614 opatrení (čo predstavuje 89,6 %), z toho 5 opatrení bolo splnených po stanovenom termíne. Nesplnených bolo 46 opatrení (čo predstavuje 2,5 %) a čiastočne splnených bolo 33 opatrení (čo predstavuje 1,8 %).

Splnenými opatreniami sa podarilo vytvoriť predpoklady na zlepšenie hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu, ako aj dôslednejšie dodržiavanie ustanovení ostatných zákonných noriem, čo znamená vyššie percento splnených opatrení oproti predchádzajúcemu obdobiu.

predchádzajúcemu obdobiu.

Ďalším pozitívom, ktoré vyplynulo z analýzy prijatých opatrení, je konštatovanie NKÚ SR o charaktere jednotlivých zistení, ktoré sa postupne presúvajú z porušenia finančnej disciplíny, za ktoré sú ukladané sankcie príslušnými správami finančnej kontroly do menej závažných oblastí hospodárenia s finančnými prostriedkami.

Opatrenia, ktoré kontrolované subjekty nespĺnili, boli rôzneho charakteru a týkali sa najmä:

- nevypracovania interných predpisov v stanovenom termíne a nevysporiadania majetkových účtov (organizácie v kapitole Ministerstva školstva SR),
- nevypracovania interných predpisov o verejnom obstarávaní (Ministerstvo hospodárstva SR),
- v štyroch prípadoch nebola splnená oznamovacia povinnosť voči Úradu pre verejné obstarávanie (Ministerstvo pôdohospodárstva SR),
- nevykonania opráv v evidencii majetku v novom programe SAP (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR),
- niektoré opatrenia boli vyhodnotené ako nespĺnené z dôvodu neopodstatnenosti ich plnenia, t.j. ich plnenie bolo zrušené. Napríklad uznesením vlády SR č. 170 z 02.03.2005 z toho dôvodu, že na každej úrovni riadenia vznikajú iné účtovné prípady (išlo o opatrenie, podľa ktorého mal kontrolovaný subjekt vypracovať smernicu o účtovaní Kohézneho fondu).

Z celkového počtu 46 nespĺnených opatrení sa tieto týkali čerpania prostriedkov európskych fondov a to:

- nezpracovania povinnosti zabezpečiť správnu, úplnú a preukázateľnú evidenciu žiadosti o finančný príspevok v internom predpise (Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR),
- 2 opatrenia boli z oblasti poistenia majetku zakúpeného z prostriedkov ESF (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline).

Pôdohospodárska platobná agentúra nerealizovala v stanovenom termíne 2 odporúčania NKÚ SR a požiadala o predĺženie termínov, tieto sa týkali:

- zapracovania do písomných postupov, postup predkladania dokladovo zistenej nezrovnalosti dlhu a vratiek platobnej sekcii za účelom evidencie v čiastkovej knihe dlžníkov a účtovania finančných prostriedkov a súvisiacich pohľadávok a záväzkov,
- zosúladenia Organizačného poriadku, Interný manuál a pracovné náplne.

Pri 109 opatreniach (čo predstavuje 6 %) prijatých kontrolovanými subjektmi nebolo možné vyhodnotiť stav ich plnenia. V prevažnej miere to bolo z dôvodu, že ešte nenastali podmienky na ich plnenie, resp. v niektorých prípadoch opatrenie stratilo na aktuálnosti, vzhľadom na zmenu podmienok, za ktorých boli prijaté.

2. Plnenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov na základe kontrol vykonaných NKÚ

V priebehu kontrolovaného obdobia bola vykonaná kontrola plnenia prijatých opatrení z predchádzajúcich kontrol v 58 vybraných subjektoch, v rámci ktorých bolo preverených celkom 484 opatrení.

Kontrolami plnenia opatrení v jednotlivých subjektoch bolo zistené, že z celkových 484 opatrení bolo 421 splnených, resp. priebežne sa plnili (čo predstavuje 86,8 %), 34 nebolo splnených (čo predstavuje 7 %) a 18 bolo splnených čiastočne (čo predstavuje 3,7 %).

Splnené boli opatrenia týkajúce sa najmä vytvorenia predpokladov pre dôslednejšie uplatňovanie zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „zákon o účtovníctve“), zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu (ďalej len „zákon o správe majetku štátu“), zákona č. 25/2005 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Vysoké percento kontrolou preverených splnených opatrení je dôkazom účinnosti prijatých opatrení a zväčšujúcej sa zodpovednosti kontrolovaných subjektov za hospodárenie s finančnými prostriedkami a za správu a ochranu majetku štátu.

Opatrenia, ktoré boli po kontrole vyhodnotené ako nesplnené, boli najmä charakteru:

- nedodržiavania povinnosti hospodárneho, efektívneho a účinného vynakladania verejných prostriedkov pri poskytovaní preddavkov,
- nevydania, resp. neskorého vydania interného normatívneho predpisu,
- nedôsledného dodržiavania priradovania jednotlivých tovarov a služieb podľa Metodického usmernenia Ministerstva financií SR,
- nevydania interného nariadenia k zamedzeniu nesprávneho postupu úhrad drobného investičného majetku a pod.

V niektorých kontrolovaných subjektoch boli zistené rozdiely v stave plnenia opatrení uvedenom v správach predložených kontrolovanými subjektmi a v skutočnom stave plnenia opatrení zistenom NKÚ SR.

Rozdiely v stave plnenia opatrení boli spôsobené najmä vykázaním nesprávnych a neúplných údajov o ich plnení kontrolovanými subjektmi v správach o plnení opatrení, keď napríklad z celkového počtu 484 prijatých opatrení nebolo možné vyhodnotiť na základe údajov uvedených v správe celkom 12 opatrení, čo predstavuje 2,5 %.

Príčinou tohto stavu bolo najmä to, že subjekty v správach uviedli, že opatrenie je splnené, pričom nebolo splnené, alebo bolo splnené iba čiastočne, resp. naopak kontrolovaný subjekt v správe vyhodnotil opatrenie ako nesplnené, ale kontrolou bolo zistené, že v čase kontroly už bolo splnené, alebo sa práve plnilo. V jednom prípade bolo prijaté opatrenie, o ktorom už v čase prijatia kontrolovaný subjekt vedel, že ho nemôže splniť, lebo uplynul zákonom stanovený čas na možné riešenie problému.

Na základe kontroly NKÚ SR nebolo možné vyhodnotiť 6 opatrení z dôvodu, že neuplynul stanovený termín na ich plnenie.

3. Plnenie prijatých opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov v organizáciách, ktorým boli poskytnuté prostriedky z ES a iných krajín

Kontroly zamerané na finančné prostriedky poskytnuté z ES a iných krajín boli vykonané v 77 subjektoch, ktoré prijali na základe kontrolných zistení 478 opatrení.

Z analýzy prijatých opatrení bolo zistené, že zo 478 opatrení bolo splnených 366 (čo predstavuje 76,6 %), 8 opatrení bolo nesplnených (čo predstavuje 1,7 %), čiastočne splnené bolo len jedno opatrenie a 103 opatrení sa nedalo vyhodnotiť z dôvodu, že neuplynuli termíny stanovené na ich plnenie.

Na základe kontrolou zistených nedostatkov kontrolované subjekty prijali opatrenia, ktoré smerovali do oblastí:

- zlepšenia úspešnosti vyhodnocovania realizovaných projektov, ich monitorovania a kontrole; prijímania a registrácie žiadostí o poskytnutie príspevku, ich následného hodnotenia a archivácie,
- poskytovania zmluvne dohodnutých nenávratných finančných príspevkov,
- dôsledného dodržiavania postupov a lehôt stanovených pre proces administratívneho overovania a schvaľovania žiadostí,
- zabezpečenia používania správnych formulárov pre zdokumentovanie vykonaného overenia,
- zabezpečenia včasného vypracovania a schválenia projektov technickej pomoci,
- urýchleného čerpania eurofondov,
- poistenia majetku nadobudnutého z finančných prostriedkov ESF,
- dodržiavania lehôt definovaných v programovom manuáli,
- zabezpečenia neopakovania zistených nedostatkov vo vládnych auditoch, a pod.

Uvedené novoprijaté opatrenia budú vyhodnocované NKÚ SR v ďalšom kontrolnom období. Splnením prijatých opatrení sa dá očakávať zlepšenie v oblasti schvaľovania a následného čerpania finančných prostriedkov z eurofondov.

Z á v e r

V roku 2008 a do 30.10. 2009 vykonal NKÚ SR kontrolu v 318 subjektoch, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky prostredníctvom kapitol štátneho rozpočtu. Z vykonaných kontrol boli kontrolovanými subjektmi prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v celkovom počte 1 802. O stave plnenia týchto opatrení bol NKÚ SR informovaný zaslanými správami o plnení, resp. splnení prijatých opatrení.

Z analýzy zaslaných správ vyplynulo, že z celkového počtu 1 802 opatrení bolo splnených, resp. priebežne sa plnilo 1 614 opatrení (čo predstavuje 89,6 %), z toho 5 opatrení bolo splnených po stanovenom termíne. Nesplnených bolo 46 opatrení (čo predstavuje 2,5 %) a čiastočne splnených bolo 33 opatrení (čo predstavuje 1,8 %).

Splnením prijatých opatrení sa u kontrolovaných subjektov vytvorili predpoklady na:

opracovaním prijatých opatrení sa u kontrolovaných subjektov vytvorili predpoklady na:

- zvýšenie finančnej disciplíny v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách,
- dodržiavanie ustanovení zákona o verejnom obstarávaní,
- dodržiavanie ustanovení zákona o účtovníctve a zákona o správe majetku štátu,
- riešenie problémov v oblasti čerpania finančných prostriedkov z ES.

Pri 109 opatreniach (čo predstavuje 6 %) prijatých kontrolovanými subjektmi nebolo možné vyhodnotiť stav ich plnenia. V prevažnej miere to bolo z dôvodu, že ešte nenastali podmienky na ich plnenie, resp. v niektorých prípadoch opatrenie stratilo na aktuálnosti, vzhľadom na zmenu podmienok, za ktorých boli prijaté.

V niektorých kontrolovaných subjektoch boli zistené rozdiely v stave plnenia opatrení uvedenom v správach predložených kontrolovanými subjektmi a v skutočnom stave plnenia opatrení zistenom NKÚ SR.

Rozdiely v stave plnenia opatrení boli spôsobené najmä vykázaním nesprávnych a neúplných údajov o ich plnení kontrolovanými subjektmi v správach o plnení opatrení.

Z uvedenej analýzy všetkých prijatých opatrení vyplýva, že kontrola zo strany NKÚ SR, ako aj kontroly plnenia prijatých opatrení majú pozitívny dopad na kontrolované subjekty, nakoľko počet nesplnených opatrení má klesajúcu tendenciu.

Oproti minulému obdobiu, kedy nesplnené opatrenia tvorili 7,9 % z celkového počtu prijatých opatrení, v súčasnosti je to len 2,5 %, čím je možné predpokladať, že sa zvyšuje zodpovednosť kontrolovaných subjektov za hospodárenie s finančnými prostriedkami a za správu a ochranu majetku štátu.